

**ARHIV BOSANSKE KRAJINE
BANJA LUKA**

TADIĆ SIMO :

**"SJEĆANJA NA OBLASNU PARTIJSKU KONFERENCIJU ZA BOSANSKU
KRAJINU U SKENDER VAKUFU U FEBRUARU 1942."**

L e g e n d a :

- 12 stranica sjećanja autoriziranih potpisom;
- sjećanja notirana u Arhivu 2.i 11.septembra 1975.go-
dine; sjećanja otkucana u 4 istovjetna primjerka: ori-
ginal i jedna kopija u Arhivu, jedna kopija dostavljena
Savezu boraca u Bos.Petrovcu za ediciju, a jedan pri-
mjerak kod autora;
- **SADRŽAJ SJEĆANJA:** odlazak sa područja Drvara na Oblasnu
partijsku konferenciju; opis toka Oblasne konferencije
u Skender Vakufu i nastavka u Bočeu; povratak za Drvar
i susret sa Vrblijanskom četom pročetnički orijentisa-
nom; povratak u partizansku jedinicu na području Drvara.

Arhiv Bos. krajine B. Luka
ABK 209-MG-V/155

SJEĆANJA NA OBLASNU PARTIJSKU KONFERENCIJU ZA BOSANSKU
KRAJINU U SKENDER VAKUFU U FEBRUARU 1942. GOD.

Negdje sredinom februara 1942. godine, kada sam se nalazio u Prvoj drvarskoj četi u Ataševou (brdo ispod Klekovače) kod Drvara, naišli su drugovi Ljubo Babić, Jovo Keeman, Miloš Tica i Rade Zorić. Koliko se sjećam, mislim da mi je Ljubo Babić saopštio da će se u Skender Vakufu kod Banja Luke održati vojno političko savjetovanje na koje treba i ja da idem. Bio sam tada na dužnosti komesara Prve drvarske čete u sastavu Petog krajiškog odreda. Još prije borbe sa italijanskom vojskom na Ataševou se nalazio položaj naše čete.

Na čelu Petog krajiškog odreda bio je Slavko Rodić, dok je komesar bio Ilija Došen. Druga se četa zvala Zaglavička (komandir Nikola Pećanac, a komesar Rade Zorić), a Treća četa Kanenička (komandir Jandrija- Ćićo Tomić, a komesar Nikola Kotle).

Mada je savjetovanje bilo vojno političkog karaktera, kako su mi drugovi saopštili, na ovo savjetovanje trebalo je da podju svi komesari, sekretari Okružnog i sreskih komiteta KPJ i SKOJ-a. Pošto je obavještenje kasno dobi-
veno, iz područja Drvara krenuli smo samo: komesari Prve i Druge čete, komesar Trećeg bataljona Ljubo Babić i Miloš Tica. Međutim, nije mi poznato u kom je svojstvu pošao ovaj poslednji. Krenuo je i Rudi Kolak, sekretar Okružnog komite-
ta KPJ, ali ne sa nama. Naime, on je ~~tek~~ iza nas stigao, mislim poslije podne prvog dana ili tek drugi dan.

U grupi je krenulo nas šest: Ljube Babić, Rade Zorić, Jovo Kecman, Miloš Tica i ja, dok je šesti bio Djuro Trikić, pratilac Ljube Babića. Da bismo na vrijeme stigli, krenuli smo istog dana. Pošto je napadao dosta visok snijeg, radi lakšeg kretanja koristili smo se skijama. Ski je smo već imali jer smo ih zarobili od Italijana u jednoj ranijoj akciji na Oštrelju. Međutim, izuzev Ljube Babića mislim da niko ranije nije imao skije na nogama. Mađa smo padali, skije su nam olakšavale kretanje. Bez skija teško da bismo se mogli van prtljaga kretati.

Krenuli smo oko 10 sati. Kasno u noć stigli smo na konak u Mlinišće. Kretali smo se pravcem: Ataševac - Crni Vrh - Mlinišće. Poznavali smo put i u toku kretanja nije bilo nikakvih problema. Da ne bismo naišli na neke nepredviđjene teškoće, kretali smo se uglavnom kroz šume. U Mlinišću smo noćili u kolibi nekog seljaka, gdje smo i večerali. Sutradan izjutra nastavili smo put nastavljajući kretanje i dalje kroz šumu u pravcu Jezero - Mrkonjić Grad. Iznad samog mjesta Jezero nastavili smo put prema Mrkonjić Gradu. Nikakvih teškoća nismo imali izuzev sa skijama. Ni štapovi nam nisu mnogo koristili jer smo često padali. U blizini Mrkonjić Grada od seljaka smo dobili obavještenje gdje se nalazi štab Trećeg krajiškog odreda.

U Štabu smo se našli sa komesarom dr Vasom Butozanom. On nas je upoznao sa političkom i vojnom situacijom na tom području. Zbog napada na komoru neke domobranske jedinice na jedno desetak kilometara od Mrkonjić Grada, štab III odreda je obavješten da se priprema neprijateljska odmazda. Zbog toga je i Sime Šolaja i otišao na teren da bi pripremio jedinice za napad koji se očekivao. Zbog očekivanog napada na jedinice Trećeg krajiškog odreda dr Vaso Butozan s nama nije ni krenuo sa Skender Vakuf.

U Štabu III Odreda smo jeli i odmah produžili put. U blizini Mrkonjić Grada spavali smo u nekoj postaji. Tu smo u sijenu ostavili naše skije jer smo računali da ćemo se istim putem vratiti i ponovo ih uzeti. Postojala je prtljaga, a i snijeg je bio niži tako da nam skije više

nisu bile ni potrebne.

Kad smo krenuli iz Štaba III Odreda ubrzo smo naišli na poprište partizanskog napada na komoru domobranske jedinice. Spitali smo se o leševima i tako smo ih otkrili pod naslagom od oko 10 cm. snijega. Iznenadilo nas je što smo među ovim leševima otkrili i leš jedne žene u dimijama. Prestali smo da razgledamo smrznuta trupla ubijenih vojnika jer nam je posebno bilo teško zbog smrti ove žene. Zaobišli smo dalje leševima i produžili put.

Umorni od puta zanoćili smo negdje kod Bočca, mislim u samom selu u kući nekog seljaka. Sutradan izjutra jedan nas je seljak čamcem prebacio preko Vrbasa.

Na putu sa Skender Vakuf sustigli smo grupu drugova iz Centralne Bosne i Kozare i produžili zajedno. U toku kretanja pristupali su i drugi tako da je obrazovana jedna velika grupa u veličini čete. Drugovi iz Centralne Bosne i Kozare kretali su se zajedno. Među njima bio je jedan drug sa bijelom šubarom, koji je pričao kako su na putu susreli i zarobili jednu grupu italijanskih vojnika. Ne sjećam se šta je rekao o sudbini ovih zarobljenika.

Nikoga od ovih nisam poznavao. Budući da me je svojim pričanjem drug u bijeloj šubari zainteresirao, upitao sam nekoga da mi kaže ko je on. Mislim da sam upitao Ljubu Babića. Dobio sam odgovor da je to Boško Šiljegović. Jedino je od nas Ljubo Babić poznavao neke drugove iz Centralne Bosne i Kozare, što se primjetilo iz srdačnosti pri susretu i po razgovoru u toku našeg kretanja.

U Skender Vakuf smo stigli 20. februara 1942. godine, dan uoči Prve oblasne konferencije KPJ za Bosansku krajinu. Budući da je već prije napravljen raspored gdje će se ko smjestiti, našu su grupu iz drvarskog područja smjestili u jednu vilu među borovima. Kasnije sam doznao da je to vila Salihagića iz Banje Luke. U prizemlju i na spratu ove vile bilo nas je smješteno jedno desetak, naša drvarska grupa i još neki. Ostali su bili smješteni po privatnim kućama.

Ishrana je bila dobro organizirana. Hranu je pripremala saštitna partizanska četa u kavanima na vojnički način. Hrana je bila veoma dobra i obilata sa dosta mesa.

Bilo je i dosta hljeba. Sve u svemu, za takve uslove hrana je bila izvanredna i po kvalitetu i po količini.

U Skender Vakufu sam u kući Salihagića prvi put od početka ustanka spavao u krevetu, na nekom i toplom ležaju. Za pokrivanje koristili smo se ćebadima.

Na konferenciju je stigao dr Vaso Butozan sa Nemanjom Vlatkovićem. S njima su bili komesar Trećeg odreda i tri komesara četa.

Konferencija je počela sa radom 21. februara 1942. godine u 8 sati u zgradi Osnovne škole, mislim u najvećoj učionici gdje smo mogli svi stati. Poredane su stolice po dubini, a i neke školske klupe. Uglavnom, namještaj je bio šarolik. Ispred je bio postavljen sto za radno predsjedništvo, a sa strane sto za zapisničare. Tačno se ne mogu sjetiti da li je bilo parola, slika i zastava, ali je sasvim vjerovatno.

Drvarska grupa smjestila se na stolice negdje u sredini prostorije. Izuzet nekolicine svi su mi bili nepoznati. Poznavao sam jedino Nikicu Pavlića, još kao urednika lista "Gerilac" u Drvaru, Stojana Makića, koga sam na području Bos. Krupe sretao 1941. godine, Velimira Stojnića i Osmana Karabegovića. Nikica Pavlić već tada nije bio na području Drvara i nije mi poznato sa kojeg je područja na ovu Konferenciju došao.

Izabrano je 4-5 zapisničara. Među zapisničarima bio je i Nikica Pavlić. Koliko se sjećam, zapisnički sto bio je na lijevoj strani.

Konferenciju je otvorio drug Djuro-Stari Pucar i dao uvedna objašnjenja o sazivanju i značaju konferencije. Zatim je predložio da se minutom šutanja oda pošta poginulim drugovima.

Na prijedlog Djure Pucara u radno predsjedništvo su ušli: dr Mladen Stojanović, Osman Karabegović (komesar Štaba za Bos. krajinu), Djuro Pucar, Ilija Došen (komesar Petrovačkog bataljona) i Obrad Stijović (komesar Drugog krajiškog odreda).

Kada su drugovi u predsjedništvu zauzeli svoja mjesta, drug Pucar je predložio dnevni red koji je bez pri-

mjedbi usvojen.

O političkoj situaciji u zemlji i svijetu govorio je Osman Karabegović. Njegovo informativno izlaganje prisutni su pažljivo pratili jer je iznosio političku i vojnu situaciju i davao ocjene te situacije. Za nas je naročito bilo interesantno izlaganje o formiranju Prve proleterske brigade i razmahu narodno oslobodilačke borbe. Posebno je naglasio potrebu jačeg političkog rada, a naročito aktivnosti u formiranju NO odbora kao oblika organizacije narodne vlasti.

Zatim su o izdajničkoj ulozi četnika Uroša Drenovića govorili Mladen Stojanović, Nemanja Vlatković i Muhamed Kazaz.

U toku rada Konferencije prvog dana radnom predsjedništvu je prišao jedan od prisutnih drugova i nešto šapnuo u uho drugu Djuru Pucaru. Nakon kraćeg sašaptavanja za zapisničkim stolom Konferencija je iznenadno prekinuta. Poslije kraćeg vremena nastavljen je rad. Tada mi je neko rekao da je do prekida rada Konferencije došlo zbog toga što su tu bila trojica komesara iz Trećeg krajiškog određa, koji su došli sa dr Vasom Butozanom i Nemanjom Vlatkovićem, a nisu bili članovi KPJ.

U međuvremenu su vjerovatno Djuro Pucar i Osman Karabegović tražili objašnjenje od dr Vase Butozana i Nemanje Vlatkovića. Pucar se poslije toga dogovorio sa drugovima iz partijskog rukovodstva da pomenuta tri komesara ostanu i dalje na ovoj Konferenciji, ali da se odmah po povratku u Treći krajiški odred prime u članstvo KPJ jer su već bili kandidati. Međutim, ne bih se mogao sjetiti o kojim se drugovima radilo.

Iz daljnjeg rada Prve oblasne konferencije u Skender Vakufu sjećam se da su neki drugovi u svojim diskusijama dosta ljevičarski zastranjivali. Osjećala se doza ljevičarstva naročito u ocjenama stanja na selu, očitovana u frontalnom napadu na za naše pojmove malo bogatije seljake, koji su tretirani kao kulaci, mada takvi i po svom ekonomskom statusu i po društvenoj orijentaciji nisu bili. Ovi su diskutanti zagovarali stav da se iz narodno oslobodilačkih odbora

eliminiraju "kulaci", a iz narodno oslobodilačke vojske bivši podoficiri i oficiri, policajci, žandarmi itd., jednom riječi svi oni koji su bili na službi režimu stare Jugoslavije.

Međutim, čula su se i suprotna mišljenja, ona koja su bila politički ispravna: da svi žandarmi, oficiri, podoficiri i drugi po nekom automatizmu nisu neprijatelji naroda, a posebno nisu neprijatelji narodno oslobodilačke borbe. Takav je stav podržao drug Pucar. Pucar je naročito upozorio da se ne borimo za sovjetsku vlast i da je naš ustanak još u fazi borbe za nacionalno oslobodjenje od okupatora, ali i u znak ~~stvaranja~~ ~~novu~~ vlasti. Stav Djure Pucara posebno je ohrabrio nas iz Drvara jer smo osjećali da ljevičarstvo može samo štetiti ustanku na našem području, a i šire.

U toku diskusija bilo je i otvorenih reagiranja u smislu neslaganja sa stavovima ili ocjenama pojedinih drugova. Sjedio sam do Rađe Zorića i s njim komentarisao is-tupe pojedinih diskutanata. Imali smo jedinstveno mišljenje da na našem drvarskom području nema opasnosti od kulaka jer takvih na našem području nije bilo. Analizirali smo našu socijalnu strukturu i bili saglasni da na našem području živi pretežno seoska sirotinja, a samo dijelom nešto imućniji seljaci koji i sami žive od rezultata svog rada. Naše područje posebno karakteriše takva situacija na selu da su seljaci prisiljeni da stopaju u najamni odnos i da se zapošljavaju kao radna snaga kod "Šipada", u Fabrici celuloze, Rudniku i na željeznici. Istovremeno smo se osjećali nelagodno, slušajući o akcijama drugih, što još nismo počeli napad na Italijane. Četnici nam, konstatovali smo, ne predstavljaju neki posebni problem jer grupa četnika oko Mane Rokvića nema uticaja ni u ustaničkoj vojsci, ni u posadini.

Dogovarali smo se Zorić i ja kako ćemo odmah po povratku na drvarsko područje organizirati akcije protiv italijanske vojske. Bili smo čvrsto uvjereni da je radom Partije i SKOJ-a stvoreno raspoloženje u narodu i ustaničkoj vojsci za borbu protiv Italijana. Pozadinski politički rad dao je dobre rezultate na drvarskom području, što je predstavljalo garanciju za uspješnost vojnih akcija.

Arhiv Eoc. krajevo D. Luka

ABK 209-46- $\bar{V}$ /155

Konferencija je trajala cijeli dan, prije i poslije podne sa pauzom od oko 2 sata. U toku te pauze imali smo ručak. Poslije podne nastavilo se sa radom do kasno u noć. Tako se radilo prva dva dana. Trećeg dana Konferencija je završena oko 13 sati. Poslije ručka bili smo slobodni i počeli smo iz Skander Vakufa odlaziti odakle smo došli.

O vojno političkoj situaciji na našem području govorio je Ilija Došen kao politički komesar Petog odreda. Želio bih napomenuti da se na ovoj Konferenciji Peti odred nije ni pominjao kao odred. Razlozi mi nisu poznati, mada je kao Peti odred već postojao. Između ostalog, Ilija Došen je govorio i o pojavi četnika na našem području, ali je naglasio da oni ideološki nisu vezani za četnički pokret, već su mu pristupili iz raznih drugih razloga, ponajviše zbog nedovoljne obavještenosti. Zatim je dao ocjenu društveno političke situacije na području Petog odreda, koji je zahvatao teritoriju koju je pokrivaio političkim radom Okružni komitet KPJ za Drvar, Bos. Grahovā i Bos. Petrovac.

Kao politički komesar Grahovskog bataljona govorio je Ljubo Babić. U diskusiji je iznio političku situaciju koju je zatekao po svom dolasku na položaj komesara. Istakao je, naime, da su se ustaničke čete koje nisu živjele vojničkim životom raspale i da u jannaru 1942. godine na tom području nije bilo ni jedne partizanske čete. On je sasvim ispravno to ocijenio slabim političkim radom i u narodu, odnosno posadini, i u ustaničkim jedinicama. Održana je partijska konferencija i od njegovog dolaska stanje se popravilo jer su formirane tri partizanske čete: Resanovačka četa Sime Bajića i još dvije. Zatim je govorio o Brani Bogumoviću, koji je pobjegao iz Drvara i priključio se četnicima popa Djujića vršljajući oko Grahova, Knina, Tiškovea itd.

Ljubo Babić govorio je i o tome kako su Italijani politički veoma vješto i smišljeno razvili široku propagandu da su "oni došli da čuvaju narod od ustaškog pokolja". U skladu sa takvom propagandom, stvarno, Italijani su u prvo vrijeme vodili takvu politiku da ne primjenjuju oštre mjere na okupiranom teritoriju, tako da je to prilično uti-

calo na pasivitet u narodu, a i u ustaničkim jedinicama. Zbog toga su vojne jedinice i prekinule borbu sa Italijanima dok se politički ne pripremi pozadina.

Drugi razlog u pasiviziranju borbe sa Italijanima prouzrokovan je vremenskom situacijom, dubokim snijegom i hladnoćom. Problem je bio u tome što bi u slučaju partizanskih akcija na Italijane obavezno došlo do odmazdi očitovanih u paljenju sela, što je sve vezano za neophodnost smještaja zbijega u situaciji nepovoljne za smještaj naroda.

U toku diskusije Ljube Babića njemu je tu i tamo u riječ upadao Rade Zorić. U diskusiji je Rade Zorić istupao kao komesar Druge čete (Zaglavičke), a u to vrijeme već postavljen za komandanta Grahovskog bataljona, koji je bio tek formiran, a mislim da tada još nije preuzeo još dužnost zbog dolaska u Skender Vakuf.

Zatim je govorio Rudi Kolak kao sekretar Okružnog komiteta KPJ za područje Drvara, Grahova i Petrovca.

Ljube Babić je otišao u Bos. Grahovo za političkog komesara Grahovskog bataljona još prije obrazovanja Petog krajiškog odreda. Usgred rečeno, Ljube Babić je svoj štab po dolasku Italijana 1941. godine premjestio u Podgrmeč i smjestio u Majkić Japri. Zbog tog odlaska sa područja Drvara mislim da je bio i kritikovan.

2. septembar 1975. godine
Banja Luka

_____
(Simo Tadić)

Vraćali smo se istim putem nazad - ponovo na Bočac, u velikoj grupi onih koji su iz tog pravca došli. S nama su bili i drugovi iz Centralne Bosne, sa Kozare i iz područja Jajca, Mrkonjić Grada i Ključa. Moglo nas je biti jedno tridesetak. Išli smo po prtini onako kako je stanje puta dozvoljavalo, ponekad i u koloni. S nama su u grupi bili Djuro Pucar-Stari i Osman Karabegović.

U Bočcu smo bili obavješteni da je iz Banje Luke stigla Lepa Perović. Na inicijativu drugu Starog smo se okupili u sušari za drva Pilane u Bočcu da bi nas drugarica Lepa informisala o političkoj situaciji u Banjoj Luci. U sušari Duje Ivezića porazmjestili smo se na daskama. Svako je sjeo gdje je stigao. Pored nas koji smo došli iz Skender Vakufa bila je prisutna još samo Lepa.

Sastanak je otvorio drug Stari rekavši samo da će drugarica Lepa podnijeti informaciju o stanju u Banjoj Luci. Svi smo bili u stanju iščekivanja jer smo znali da Lepa dolazi izravno iz grada i da je informisana o svemu onome što bi nas moglo interesirati. Bio je to iznenađni i neočekivani sastanak, svojevrsan nastavak konferencije u Skender Vakufu.

Lepa nam je izložila vojnopolitičku i ekonomsku situaciju u gradu sa posebnim osvrtom na ilegalni rad Partije i SKOJ-a i moralno političku klimu u gradu. Iz njenog izlaganja bilo je vidljivo da dobro poznaje stanje u gradu od antifašističkog opredjeljenja stanovništva pa do dislokacije neprijateljskih jedinica.

Nekih posebnih diskusija nije bilo. Sjećam se da su još postavljali potpitanja radi razjašnjenja ili dopuna pojedinih detalja. Pitanja su se pretežno odnosila na raspoloženje naroda, obezbjeđenja veza sa gradom, jačini i rasporedu okupatorskih i kvasilinskih jedinica, problematici ilegalnog rada i slično. Njeni su odgovori bili dosta iscrpni. Posebno nas je zadovoljila konstatacija o jačanju i produbljavanju ilegalnog rada i antifašističkom raspoloženju stanovništva.

Pošto se ne sjećam da smo na putu bilo gdje prenoćili, ovaj sastanak u Bočcu mogao je biti 23. februara 1942.

godine, odnosno danjeg dana Konferencije u Skender Vakufu, ali nikako kasnije od 24. februara.

U Bočcu smo prenoćili i sutra dan nastavili put u pravcu Mrkonjić Grada, krećući se i dalje u grupi koja se sve više smanjivala. Osipanje je počelo od samog Bočca jer su se drugovi odvajali odlazeći u svojim pravcima. U neposrednoj blizini Mrkonjić Grada od nas su se odvojili dr Vaso Butozan, Nemanja Vlatković i grupa ostalih drugova iz Trećeg odreda. Ostali smo samo mi iz drvarskog područja, nas šestorica.

Negdje u neposrednoj blizini Mrkonjić Grada naišli smo na Kostu Nadja, koji je u jednom šatoru smjestio svoj štab. Kao ni tada, ni danas mi nije znano kakav je to štab bio. Tada nisam bio ljubopitljiv da to pitam.

Pošto smo Kostu Nadja poznavali jer smo se s njim već i ranije susretali, kako ko: 1941. ili u samom početku 1942. godine (ja sam ga, naprimjer, upoznao početkom 1942. godine kada su on i Ljubo Babić došli u moju četnu u A-taševcu), povelili smo razgovor o datoj vojnoj i političkoj situaciji. Kosta nam je tada rekao da su se Simo Šolaja i Uroš Drenović dogovorili da sa svojim snagama zajednički napadnu Italijane u Mrkonjić Gradu. Budući da ovu izdaju Drenovića nije očekivao, posebno priključivanje Italijanima u gradu, Simo Šolaja našao se u nezavidnoj situaciji blokiran sa grupom od 25 svojih boraca.

Ponudili smo Kostu Nadju našu pomoć u smislu izravnog vojničkog sudjelovanja da bi se Simo Šolaja probio iz neprijateljskog obruča. Kosta Nadja nam je savjetovao da bi bilo ipak bolje da u akciji ne sudjelujemo, već da nastavimo put u pravcu Drvara.

Kostin odgovor nije zadovoljio Miloša Ticu, koji je stavio pušku na rame i rekao: "Ko je muško - zamnom, a ko je žensko neka pripaše pregačul".

Miloš Tica bio je inače poznat po svojoj neustrajivosti. Ne čekajući naš odgovor na Kostinu sugestiju, Miloš je odmah izašao iz šatera i krenuo, a mi za njim. Znali smo da nećemo promašiti pravac jer smo se ^{u smjeru} kretali odakle se čula puščana i mitraljeska paljba. Kretali smo se bez riječi nošeni željom da Simi pomognemo. Na putu smo susreli

jednu četu iz Trećeg odreda u kojoj su borci živo komentarisali napad na Mrkonjić Grad i izdajničku ulogu Drenovića. Pristupili smo im i upitali kako bismo najlakše stupili u kontakt sa Solajom i pomogli mu da se iz obruča izvuču. U tog razgovora stigao je jedan borac i sve obavjestio da je Solaja uspio da se sa borcima izvuce iz blokade. Ta nas je vijest veoma obradovala.

Nismo imali potrebe da se dalje zadržavamo. Nastavili smo naš put bez zadržavanja. Medjutim, nismo se vraćali istim putem kojim smo došli. Izabrali smo novu maršrutu koja je bila kraća, ali manje bezbjedna jer smo bili prosto nošeni željom da što prije stignemo i povedemo jedinice u borbu sa Italijanima.

Na prilazu selu Vrblijani dvoumili smo se da li da idemo preko sela ili da ga zaobidjemo. Jovo Kecman nam je tada rekao da u selu ima ujaka i da pretpostavlja da je on i komandir Vrblijanske čete. To je uticalo na naše opredjeljenje da idemo preko sela jer smo smatrali da ova rodbinska veza može biti izvjesna garancija za našu sigurnost i nesmetan prolaz. Zaključili smo da i pored svega moramo biti veoma oprezni jer smo već ranije bili upozoreni da je Vrblijanska četa politički nepouzdana zbog uticaja koji na nju vrši Uroš Drenović. To su kasnije potvrdili i neki mješ-tani u selu.

Vrblijanska četa bila je locirana u selu. Odmah su nas po dolasku okružili. Bilo je jedno 30-40 naoružanih boraca. Gledali su na naše naoružanje, a posebno su pokazali živ interes za artiljerijski dvogled Ljube Babića. Uzimali su ga u ruke i rasgledali. Stekli smo utisak da svako od njih izgara od želje da ga prisvoji. Medjutim, nisu ga uzeli. Vjerujem, ~~njajak~~ takar je bar moj utisak, da je na to uticao autoritet Kecmanovog ujaka, koji je, mislim, bio komandir.

Ustavili su nas da ručamo i napravili raspored da pojedinačno idemo u seoske kuće. Zbog dobivanih obavještenja nismo im vjerovali i bili smo ubjedjeni da nas namjerno žele pojedinačno izdvojiti. Pristali smo samo da idemo po dvojica jer nas tako teže mogu iznenaditi. Ja sam sa Radom Zorićem bio zajedno na ručku kod jednog seljaka, a za preos-

talnu četvoricu ne znam kako su se rasporedili. Prije razdvajanja dovorili smo se da odmah poslije ručka produžimo put.

U toku ručka Rade i ja bili smo na oprezu.

Dok smo jeli puške smo držali ispred sebe, postavljene vertikalno iznadju nogu. Jedva smo čekali da završimo ručak i da napustimo selo. Osjećala se neka čudna atmosfera koju je teško opisati, atmosfera nelagodnosti i nesigurnosti i nekog događanja koje se van nas zbiva, čiji smo mi centar, a nismo u mogućnosti da u to proniknemo.

Mogli smo odahnuti kada smo se od sela udaljili. Ostali smo u uvjerenju da smo samo sticajem određenih okolnosti ostali pošteđeni. Pričali smo o našim utiscima iz Vrblijana i zajednički konstatovali da je njihova platforma četnička, kao i da je za vrijeme našeg boravka u selu postojalo "nešto" što je provejavalo atmosferom i od čega smo mi blagovremeno izbjegli.

Koristili smo se prtinama Šumskih puteva. Negdje smo na putu i prenoćili. Šurili smo prema Drvaru jer smo od Skender Vakufa u sebi nosili neku vrstu postidjenosti zbog vojničke pasivnosti u odnosu na Italijane.

Kad smo došli na područje Drvara dočekala nas je i obradovala vijest da je Kamenička četa u međjuvremenu već napala na grupu Italijana kod crkve u Bastasima i da je akcija uspjela jer je bilo dosta mrtvih i ranjenih italijanskih vojnika.

Prvo smo naišli na položaj Prve čete u Ataševcu. Od nje smo i dobili ove informacije. Ovdje smo se i razdvojili. Jovo Kecman i Miloš Tica krenuli su prema Glamoču, a Ljubo Babić i Rade Zorić prema Bos. Grahovu. Sa Ljubom i Radom otišao je i Ljubo Trikić. Ja sam ostao u svojoj četi da zajedno s njom sudjelujem u akcijama u skladu sa stavovima Konferencije u Skender Vakufu.

11. septembar 1975. godine

Banja Luka

(Simo Radić)

Arhiv Doc. Kraljine B. Luka

ABK 209-MG-5/155

1000

1000

1000

0